

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

ROMAÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT
2013. JÚNIUS 17.

Helyszín: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4, 439/a tárgyaló

Időpont: 2013. június 17. 14.00-16.00 óra

Tárgy: A Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport második ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár rövid köszöntője után a Nemzeti Felzárkózási Stratégia Tervezetének véleményezését kérte a jelenlévő szervezetektől.

Bodnár Anita, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) képviselője azt kérte, hogy lehetőség szerint a következő ülések legyenek sajtó-nyilvánosak.

Langerné Victor Katalin válaszában elmondta, hogy az Emberi Jogi Munkacsoport következő ülésén felveti a témát, de véleménye szerint addig, ameddig a tematikus munkacsoport a munkafázis időszakában van, még nem időszerű a sajtónyilvánosság. Az elnök asszony arra kérte a Titkárságot, hogy a felmerülő igényt jelezze az Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága felé is.

2. napirendi pont: Tájékoztató a 1430/2011 (XII.13) Korm. határozattal elfogadott Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégiáról és végrehajtásának a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervében foglalt intézkedésekről szóló jelentés tervezetéről

Langerné Victor Katalin főbb vonalakban ismertette a Nemzeti Felzárkózási Stratégia tervezetét, miután annak részletes tartalmát az ülést megelőző héten a Munkacsoport rendelkezésére bocsátotta. Felhívta a figyelmet arra, hogy a dokumentum megtárgyalása a Kormány következő ülésének napirendjén szerepel, így az még nem nyilvános.

A stratégia céljai a következők:

- A szegénységben élők arányának csökkentése, a szegénység újratermelődésének megakadályozása
- Egyenlő esélyű hozzáférés javítása
- Társadalmi összetartozás erősítése

A stratégia megalkotói 76 intézkedésre bontották fel a teendőket. A stratégia nyomkövetési rendszerét a Társadalmi Felzárkózási és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság (TFCTB) tagjaival alkottak meg. Az alábbi módon kategorizálták az egyes programokat:

- megvalósult (5 db)
- terv szerint haladó (40 db)
- késik (11 db): főleg Uniós program, eljárási kérdések miatt késik
- vezetői intézkedést igénylő program (5 db)
- nincs információ róla: most már nincs ilyen

Az elnök asszony beszámolt arról is, hogy alakult egy Monitoring Bizottság is a Cigányügyi Tárcaközi Bizottság alcsoportjaként. Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a programot negyedévente frissítik.

Langerné Victor Katalin a következő ülésre napirendi pontként kitűzte a jelentés megtárgyalását.

Bethlen Anna, a Magyarországi Nőkért Alapítvány (MONA) munkatársa elismerését fejezte ki a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával kapcsolatban, de felvetett pár észrevételt is. A CEDAW jelentés számos ajánlást tett a magyar roma nők helyzetére vonatkozóan, ennek figyelembe vételét azonban hiányolják az anyagból. Kevésnek tartja az 1000 roma nő projektbe bevontak számát, valamint azt, hogy a program az EU elvárásával ellentétben kifejezetten alacsony presztízsű képzéseket kínál. A MONA olyan javaslatot szeretne látni, ami azt is célul tűzi ki, hogy a roma fiatalok könnyebben kerülhessenek be egyetemekre és főiskolákra, ezáltal magasabb presztízsű munkákhoz juthatnak a későbbiekben. Szintén üdvözölte, hogy a roma nők emberkereskedelme elleni harcot támogatja a stratégia, ugyanakkor az alapítvány nem látja az erre vonatkozó konkrét javaslatokat. A romák médiában történő, sztereotípiákat mellőző ábrázolása érdekében indított program csak a fiatal roma újságírókat célozza meg, holott a nem roma újságírókat kellene megszólítani. Beszámolt arról is, hogy áldozatsegítéssel kapcsolatban folynak a TÁMOP-os programok az országban, mégis azt veszi észre az alapítvány, hogy az áldozatsegítő szolgálatok nem találkoznak az emberkereskedelem problémájával. Javaslatára szerint a rendőri, az áldozatsegítői és a pedagógusok szakmai együttműködését kellene kidolgozni.

Langerné Victor Katalin kiemelte, hogy a CEDAW tárgyaláson a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság egyik roma női munkatársa képviselte a magyarországi roma nők ügyét Genfben. A stratégia következő, az eddigi visszajelzésekkel frissített verziója ez év végére elkészül. Az 1000 roma nő program egyelőre folyamatos fejlesztés alatt áll, és nem csak alacsony presztízsű munkákat kínál, miután pl. dajkaként is lehet végezni. Indult egyetemi támogatási program és működnek roma szakkollégiumok is. Az emberkereskedelemre és a prostitúcióra külön figyelmet fordít az államtitkárság, igyekeznek a megelőzésre helyezni a hangsúlyt, ennek érdekében olyan pályázati programot indítanak majd, aminek a fő célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, főként roma lányok iskolai lemorzsolódásának megelőzése, továbbtanulási esélyeik növelése, a korai gyermekvállalás és áldozattá válás megelőzése. A projekt egyik fő eleme a családtagokkal való folyamatos kapcsolattartás. A helyettes államtitkár asszony szeretné, ha az áldozatsegítés is a tematikus munkacsoport munkájáról készülő dokumentum részét képezné. A munkacsoport a javaslatot egyhangúan elfogadta.

Farkas Gabriella, a Lungo Drom képviselője kifogásolta, hogy a középiskolát elhagyó, de felsőoktatásba azonnal be nem kerülő, OKJ-s tanfolyamot végző romák nem kapnak anyagi segítséget.

Langerné Victor Katalin a köznevelés bevonását javasolta, illetve felhívta figyelmet a megfelelő tájékoztatás és információ hiányára, amit szintén témaként vetett fel a készülő dokumentumban.

Szegedi Erika, az ÉFOÉSZ képviselője felhívta a figyelmet arra, hogyha egy gyerek kikerül az oktatásból, nehéz őt visszavezetni. Tájékoztatta a munkacsoportot, hogy ők is szeretnék OKJ-s képzést indítani romáknak, de sok a jogi útvesztő, ezért szeretnék támogatást kérni a program megvalósulásához.

Mikesy György, a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének elnöke kiemelte, hogy szerinte a szakképzésre fordított források egy része kárba veszik, miután a bizonyítvány megszerzése után a gyerekek kikerülnek a rendszerből és nem helyezkednek el a szakmájukban. Tájékoztatta a munkacsoportot a Speciális Híd Programról, mely erre is megoldást kínál. Szerinte a jelenlegi szakképzési törvény nem ad választ azoknak, akik alacsony képzettségűek, nem tudnak a foglalkoztatáspolitikában részt venni, bekényszerített tanulók. A Speciális Híd Program magában foglal egy olyan komplex diagnosztikai központot is, amely felméri a munkához való hozzáállást, és ezután szakemberek segítségével egyénre szabható az életút is. A Speciális Híd Program sok kérdésre választ ad Mikesy György szerint, ezért érdemes lenne beemelni a stratégiába.

3-4. napirendi pont: Az alakuló ülésen felvetett hangsúlyos problémák megbeszélése, a Tematikus Munkacsoport által létrehozandó megfogalmazott javaslatokat tartalmazó dokumentum előkészítése

Langerné Victor Katalin ismertette a készülő munkacsoporti dokumentum javasolt témáit és jelezte, hogy várja a tagok további javaslatait. Kiemelte, hogy az első ülésen megbeszéltek alapján nem szeretné, ha ez a fórum pusztán a problémák megbeszélésének színtere maradna, ezért javaslatokat is vár a tagoktól. Ezeket a következő ülésen tárgyalná meg a Munkacsoport. A felmerült problémák a következők:

- Korai felismerés
- Szakképzés – foglalkoztatáspolitikához illesztés
- Megfelelő tájékoztatás
- Áldozatsegítés és megelőzés

Nagy Gábor, a Magyar Vöröskereszt képviselője javasolta a jó gyakorlatok összegyűjtését, mert véleménye szerint ez megkönnyítené az információszerzést is.

Langerné Victor Katalin egyetértett a felvetéssel, két témára szétbontva: az első pontba kerülnének a már elindult programok, a másodikba a már elindult és lezárt programok.

Bethlen Anna felvetette, hogy vegyék fel a közoktatás témáját, valamint a nők és férfiak központba helyezését (gender mainstreaming).

Langerné Victor Katalin szerint a két témát terjedelme miatt a Munkacsoport ilyen módon nem tudja elfogadni, de kompromisszumként felajánlotta, hogy vizsgálják meg a roma fiatalok közoktatási helyzetét. Azt javasolta, hogy a tagok a témákat saját szemszögükből közelítsék meg.

- Roma fiatalok a közoktatásban – a korai felismeréssel és a szakképzéssel együtt
- Megfelelő tájékoztatás
- Áldozatsegítés
- Jó gyakorlat
- A szakképzés foglalkoztatás-politikába való illesztése

A helyettes államtitkár arra kérte a Munkacsoport tagjait, hogy minden témához készüljön előzmény és egy rövid jogszabályi háttér, illetve írják le, hogyan kapcsolódik az emberi jogokhoz a téma, ezt kövesse a megfogalmazott javaslat, végül a jó gyakorlatok. Az összegyűjtött ajánlásokat a munkacsoport következő ülésén megvitatja és így áll össze egy közös dokumentum.

Nagy József arra kérte a munkacsoport elnökét, hogy a benyújtott anyagokat a civil szervezetek még a következő ülés előtt kapják meg.

Langerné Victor Katalin biztosította a jelenlévőket, hogy az Államtitkárság időben megküldi a sablont, amit az összesítés után megkapnak a tagok is.

Barkóczy Gizella, a Roma Nővédelmi Közhasznú Szervezet elnöke beszámolt arról a most induló projektjükéről, amely a romák lakhatási és foglalkoztatási problémáját igyekszik megoldani.

Langerné Victor Katalin arra kérte a szervezetet, hogy a projektről írásban is tájékoztassák az államtitkárságot.

Nagy Gábor kérte, hogy az Emberi Jogi Munkacsoport honlapjára is kerüljenek fel az emlékeztetők.

Langerné Victor Katalin ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy továbbítja a Titkárság felé a kérést.

A napirendi pontok megvitatása után **Langerné Victor Katalin** bezárta az ülést.

Az emlékeztetőt hangfelvétel alapján készítette: Perlaki Fanni Laura